

Liberman module 4: Omgaan met verslaving

De focus van de vierde module is een probleem dat veel mensen met een ernstige psychiatrische aandoening gemeen hebben, namelijk verslaafd zijn aan drugs of alcohol. Het probleem bij mensen met een ernstige psychiatrische aandoening is dat ze deze middelen dikwijls gebruiken als vorm van zelfmedicatie. Ze gebruiken drugs om symptomen van de ziekte te doen afnemen of bijwerkingen van medicijnen te verlichten, ze gebruiken alcohol om sociale problemen als gevolg van hun aandoening te maskeren. Het gebruik en misbruik van alcohol en drugs heeft dus directe samenhang met de psychiatrische aandoening. Dit is de reden waarom in de module 'Omgaan met verslaving' is gekozen voor een integrale aanpak.

Het doel van de module 'Omgaan met verslaving' is patiënten te leren 'nee' zeggen tegen verslavende middelen en 'ja' tegen zogeheten gezonde genoegens. Door het aanleren van vaardigheden (waar met name mensen met een ernstige psychiatrische stoornis vaak niet vanzelf over beschikken) en het geven van informatie over allerlei onderwerpen die met verslaving te maken hebben, worden deelnemers aangezet af te zien van het misbruik van drugs en alcohol. Belangrijk hierbij is de notie dat het gebruiken van drugs en alcohol is aangeleerd en dus ook kan worden afgeleerd.

Bij de opbouw van de Liberman modules is gebruik gemaakt van expertise uit de gedragstherapie, de leertheorie en de psycho-educatie.

Anders dan voorgaande modules is 'Omgaan met verslaving' cyclisch opgebouwd vanwege het hoge percentage 'drop-in' en 'drop-out' bij deze doelgroep. De module bestaat uit drie soorten trainingen die elk een aantal sessies bevatten. Deze sessies zijn onafhankelijk van elkaar te volgen.

1. Basistraining

Elke deelnemer begint met de basistraining. Dit deel is bestemd om de deelnemers te informeren en te motiveren. Pas als alle acht sessies van deze training zijn doorlopen, kan een deelnemer door naar de vaardigheidstraining. De sessies hebben de volgende onderwerpen:

- Schade beperken
- SOS-kaart
- Controle over gewoontes en 'craving'
- Hoogrisicosituaties
- Waarschuwingssignalen
- Gezonde genoegens en gezonde gewoontes
- Waarom stoppen met druggebruik
- Omgaan met geld

2. Vaardigheidstraining

Deze training is bedoeld om de volgende vaardigheden aan te leren:

- Stoppen na een uitglijer
- Rapporteren van een uitglijer
- Drugs weigeren van een dealer
- Drugs weigeren van vrienden of familie
- Een afspraak maken met een druk bezet iemand
- Het vinden van een helper
- Rapporteren van symptomen en bijwerkingen aan een arts
- Iemand uitnodigen je te vergezellen bij een gezond genoeg
- Onderhandelen met een mentor

In ongeveer 27 sessies worden deze 9 vaardigheden aangeleerd met behulp van een aantal leerstappen die veel lijken op de leeractiviteiten uit de eerdere modules: inleiding, videodemonstratie, rollenspel en probleemsituatie.

3. Oefensessies

In deze sessies worden de vaardigheden geoefend die de deelnemers in de praktijk nodig zullen hebben. Deze sessies zijn toegankelijk voor alle deelnemers ongeacht hun vorderingen in de andere trainingssessies van de module.

De module kan zowel in de gebruikelijke klinische, deeltijd en ambulante settings in de geestelijke gezondheidszorg worden gebruikt als ook in instellingen voor verslavingszorg, orthopedagogische instellingen, penitentiaire inrichtingen, enzovoort.

De module bestaat uit een handleiding voor de trainer, tien werkboeken voor de deelnemers en een instructie-DVD. RINO Groep Centrum Opleidingen Langdurige & Complexe Zorg verzorgt bij aanschaf van een module een tweedaagse training voor een professional. De module is te bestellen via de website www.rinogroep.nl/lczorg of met behulp van het bestelformulier wat is op te vragen bij het de RINO Groep Centrum Opleidingen Langdurige & Complexe Zorg.

Vanzelfsprekend kan de training ook incompany worden aangeboden. Prijzen zijn op aanvraag beschikbaar.

Op de website treft u meer informatie aan over andere modules, effectonderzoek, het trainings- en opleidingsprogramma en kunt u brochures bestellen.

Uitgebreide informatie en inschrijven:

www.rinogroep.nl/lczorg